Marta Cienkowska

BM-WP.057.15.2026
Warszawa, 16 listopada 2026 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na oświadczenie złożone 13 października przez senator Ewę Monikę Kaliszuk podczas 66. posiedzenia Senatu RP, przekazane pismem nr BPS/043-66-1809/26, dotyczące zasad tworzenia niepublicznych szkół artystycznych oraz nadawania im uprawnień szkół publicznych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

W aktualnym stanie prawnym niepubliczne szkoły artystyczne mogą być zakładane przez osoby fizyczne lub osoby prawne (inne niż jednostki samorządu terytorialnego) po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez specjalistyczną jednostkę nadzoru – Centrum Edukacji Artystycznej. Przepisy prawa określają szereg wymogów, które muszą zostać spełnione przy dokonywaniu takiego zgłoszenia.

Centrum Edukacji Artystycznej może odmówić, w trybie decyzji, wpisu do ewidencji, jeżeli:

1) zgłoszenie nie zawiera wymaganych danych albo podane w nim dane są błędne i mimo wezwania nie zostało uzupełnione albo poprawione w wyznaczonym terminie;
2) statut szkoły jest sprzeczny z obowiązującym prawem i mimo wezwania nie został zmieniony.

(Podstawa prawna: art. 168 ust. 2, 4 i 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, Dz. U. z 2026 r. poz. 820 z późn. zm., zwanej dalej „UPO")

Dokonany wpis do ewidencji podlega wykreśleniu, co jest równoznaczne z likwidacją szkoły, w przypadkach:

1) niepodjęcia działalności przez szkołę artystyczną w terminie wskazanym w zgłoszeniu do ewidencji;
2) prawomocnego orzeczenia sądu zakazującego osobie fizycznej, prowadzącej szkołę artystyczną, prowadzenia działalności oświatowej;
3) stwierdzenia w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły artystycznej lub organu prowadzącego tę szkołę jest niezgodna z przepisami UPO, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutem, w szczególności:
   a) nie jest wypełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, albo
   b) nie są spełnione warunki funkcjonowania szkoły określone zgodnie z art. 178 ust. 4
   – jeżeli szkoła lub placówka lub osoba prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o którym mowa w art. 180 ust. 2 UPO;

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bip w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

4) dokonania wpisu z naruszeniem prawa;
5) zaprzestania działalności przez szkołę artystyczną przez okres dłuższy niż 3 miesiące;
6) niezrealizowania przez osobę prowadzącą szkołę artystyczną polecenia, o którym mowa w art. 180 ust. 3 UPO.

(Podstawa prawna: art. 169 UPO)

Obligatoryjną dotację z budżetu państwa na każdego ucznia otrzymują jedynie niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych. Wysokość dotacji jest uzależniona od typu szkoły artystycznej oraz tego, czy realizuje ona kształcenie ogólne. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych realizujące kształcenie ogólne otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu państwa w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych danego typu. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne otrzymują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, z których uczeń nie został zwolniony na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty, w danym miesiącu, dotację z budżetu państwa w wysokości nie niższej niż 25% podstawowej kwoty dotacji dla szkół artystycznych danego typu. Dodatkową dotację otrzymują niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych realizujące kształcenie ogólne, w których zorganizowano internat.

Niepubliczne szkoły artystyczne nieposiadające uprawnień publicznej szkoły artystycznej mogą otrzymywać dotacje z budżetu państwa.

(Podstawa prawna: art. 13 i 41 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, Dz. U. z 2026 r. poz. 650, zwanej dalej „UFZO")

Dotacje te są wypłacane z budżetu państwa z części 24 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego. Wysokość dotacji oblicza specjalistyczna jednostka nadzoru - Centrum Edukacji Artystycznej, które również przekazuje te dotacje, weryfikuje i przeprowadza kontrole prawidłowości ich pobrania i wykorzystania. Dyrektor Centrum Edukacji Artystycznej wydaje jako organ pierwszej instancji decyzje o zwrocie dotacji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

(Podstawa prawna: art. 41a UFZO)

Jak wspomniano wyżej, dotowanie niepublicznej szkoły artystycznej z budżetu państwa związane jest z posiadaniem przez tę szkołę uprawnień publicznej szkoły artystycznej. Niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne przysługują uprawnienia publicznej szkoły artystycznej z dniem rozpoczęcia działalności. Niepublicznej szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne uprawnienia takie nadaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Wniosek o nadanie uprawnień można złożyć niewcześniej niż po zakończeniu przez szkołę pierwszego roku kształcenia, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej – pierwszego semestru kształcenia. Uprawnienia publicznej szkoły artystycznej są nadawane po stwierdzeniu, że szkoła ta spełnia warunki określone w art. 14 ust. 4 UPO, to znaczy:

1) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne - również podstawę programową kształcenia ogólnego;
2) realizuje zajęcia edukacyjne zgodnie z ramowym planem nauczania publicznej szkoły artystycznej danego typu;
3) przyjmuje kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności niezbędnych do podjęcia kształcenia w

danej szkole artystycznej, danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, uwzględniając limity wiekowe kandydatów określone dla kandydatów do publicznej szkoły artystycznej danego typu;
4) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, określone w ustawie o systemie oświaty;
5) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla publicznych szkół artystycznych;
6) kształci w zawodach szkolnictwa artystycznego określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego;
7) zatrudnia nauczycieli zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 2, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych;
8) stosuje organizację roku szkolnego ustaloną dla publicznych szkół artystycznych.

Oczywiście warunki te muszą być spełniane również przez niepubliczne szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne, którym – jak wspomniano powyżej – uprawnienia publicznej szkoły artystycznej przysługują z dniem rozpoczęcia działalności. Spełnianie powyższych warunków przez takie szkoły jest sprawdzane przez Centrum Edukacji Artystycznej w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia przez nie działalności.

Uprawnienia publicznej szkoły artystycznej mogą zostać cofnięte przez Centrum Edukacji Artystycznej, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie powyższych warunków. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji administracyjnej i w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne jest równoznaczne z jej likwidacją z końcem roku szkolnego, w którym decyzja stała się ostateczna.

(Podstawa prawna: art. 14 ust. 4, art. 176 i 179 UPO oraz rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 sierpnia 2026 r. w sprawie powierzenia specjalistycznej jednostce nadzoru wydawania decyzji o cofnięciu niepublicznej szkole artystycznej uprawnień publicznej szkoły artystycznej, Dz. U. poz. 1127)

Obecnie do ewidencji niepublicznych szkół artystycznych wpisanych jest łącznie 315 szkół, z których 174 posiada uprawnienia publicznej szkoły artystycznej, zaś 141 działa bez takich uprawnień. Warto odnotować, że wszystkich szkół artystycznych w Polsce, publicznych i niepublicznych, jest niespełna 900.

Jak wspomniano powyżej, Centrum Edukacji Artystycznej posiada więc szereg kompetencji związanych z funkcjonowaniem niepublicznych szkół artystycznych:

1) zadania nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami artystycznymi, a także placówkami zapewniającymi opiekę i wychowanie uczniom szkół artystycznych w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (bursy szkolnictwa artystycznego), w tym także nad niepublicznymi szkołami artystycznymi;
2) zadania związane z prowadzeniem ewidencji niepublicznych szkół artystycznych, w tym także uprawnienia do wykreślania z tej ewidencji szkół w przypadkach określonych w UPO;
3) zadania związane z weryfikacją spełniania przez niepubliczne szkoły artystyczne warunków posiadania uprawnień publicznej szkoły artystycznej i cofania tych uprawnień;
4) obliczanie wysokości dotacji wypłacanych niepublicznym szkołom artystycznym z budżetu państwa, ich przekazywanie, weryfikacja i kontrola prawidłowości pobrania i wykorzystania tych dotacji, a także wydawanie decyzji o ich zwrocie do budżetu państwa.

Odpowiadając na pytanie, czy instrumenty prawne, którymi dysponuje Centrum są wystarczające, warto spojrzeć kompleksowo na cały system szkolnictwa artystycznego.

Przede wszystkim należy zauważyć, że szkoły artystyczne są szkołami zawodowymi przygotowującymi do wykonywania zawodów szkolnictwa artystycznego takich jak: muzyk, plastyk, tancerz, aktor scen muzycznych i aktor cyrkowy. Zawodowy charakter takich szkół skutkuje tym, że przepisy prawa określają zarówno warunki, które muszą spełnić kandydaci, aby zostać przyjęci do szkoły artystycznej (weryfikacja predyspozycji i uzdolnień pozwalających na osiągnięcie efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie), kwalifikacje wymagane od nauczycieli, jak również państwowe egzaminy dyplomowe, kończące kilku lub kilkunastoletnią naukę w szkołach artystycznych, które stanowią podstawę uzyskania tytułu zawodowego. Po drugie, warto również dostrzec, że nauka w szkołach artystycznych charakteryzuje się wysoką kosztochłonnością. Do specyfiki szkolnictwa artystycznego zarówno na poziomie oświatowym, jak i studiów należy stosowanie w znacznym zakresie tradycyjnej metody kształcenia w relacji mistrz-uczeń, co oznacza, że znaczna część nauki odbywa się w formie zajęć indywidualnych jednego ucznia z jednym nauczycielem, a w niektórych sytuacjach nawet z dwoma nauczycielami (np. zajęcia w szkole muzycznej praca z akompaniatorem, podczas których wraz z uczniem w zajęciach uczestniczy nauczyciel-akompaniator oraz nauczyciel przedmiotu głównego np. skrzypiec). Na kosztochłonność kształcenia artystycznego ma oczywiście także znaczny wpływ konieczność zapewnienia specjalistycznego wyposażenia (instrumentarium muzyczne, wyposażenie pracowni plastycznych itp.) oraz odpowiednio przystosowanych pomieszczeń dydaktycznych (właściwa akustyka sal ćwiczeniowych, sale do rytmiki, sala koncertowa, sala kameralna w szkołach muzycznych, odpowiednio przygotowane sale ćwiczeniowe w szkołach baletowych czy specjalistyczne pracownie w szkołach plastycznych).

Warto również podkreślić, że ustawodawca przewidział narzędzia przeznaczone dla szkolnictwa artystycznego związane z badaniem jakości kształcenia. Centrum Edukacji Artystycznej w ramach nadzoru pedagogicznego może również prowadzić badania jakości kształcenia artystycznego w publicznych szkołach artystycznych oraz niepublicznych szkołach artystycznych posiadających uprawnienia publiczne j szkoły artystycznej, mające na celu w szczególności ocenę poziomu osiągania przez uczniów efektów kształcenia artystycznego określonych w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego. Badania jakości kształcenia artystycznego są przeprowadzane przez nauczycieli szkół artystycznych, nauczycieli akademickich lub artystów o uznanym dorobku artystycznym w zakresie właściwym dla danego zawodu szkolnictwa artystycznego, którzy posiadają kwalifikacje w zakresie zgodnym z zakresem objętym danym badaniem jakości kształcenia artystycznego, upoważnionych przez dyrektora Centrum. Dyrektor Centrum ogłasza w terminie do 30 września w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o formach, zakresie i terminach badań jakości kształcenia artystycznego zaplanowanych na dany rok szkolny.

(Podstawa prawna: art. 53 ust. 1b-1d UPO oraz rozporządzenie Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 13 stycznia 2021 r. w sprawie badań jakości kształcenia artystycznego w szkołach artystycznych, Dz. U. z 2025 r. poz. 158 z późn. zm.)

Zważywszy na zawodowy charakter szkół artystycznych oraz wysokie koszty ich prowadzenia, przewidziano w przepisach UPO kompetencje ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanego dalej „MKiDN", pozwalające racjonalnie rozwijać sieć publicznych szkół artystycznych w całym kraju:

- MKiDN może zakładać i prowadzić szkoły artystyczne (art. 8 ust. 6 UPO) – obecnie prowadzi prawie 400 takich szkół w całym kraju;

- jednostka samorządu terytorialnego może założyć i prowadzić szkołę artystyczną po uzyskaniu zgody MKiDN, która jest wyrażana w formie porozumienia (art. 8 ust. 17 UPO);
- osoba fizyczna lub osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego może założyć publiczną szkołę artystyczną po uzyskaniu zezwolenia MKiDN w formie decyzji administracyjnej (art. 88 ust. 4 UPO);
- likwidacja bądź przekształcenie (w tym zmiana siedziby) publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego wymaga pozytywnej opinii MKiDN.

We wszystkich tych sytuacjach MKiDN bierze pod uwagę wpływ utworzenia planowanej publicznej szkoły artystycznej na istniejącą sieć szkół artystycznych danego typu.

Jedynie zatem omówione powyżej przepisy dotyczące zakładania i prowadzenia niepublicznych szkół artystycznych oraz nadawania im uprawnień publicznych szkół artystycznych nie przewidują konieczności poprzedzenia założenia takiej szkoły lub nadania jej ww. uprawnień analizą zasadności jej tworzenia oraz wpływu na istniejące już szkoły. Jak wspomniano powyżej, kwestie te wywierają skutki również w zakresie wydatków z budżetu państwa. Przyznanie takich uprawnień MKiDN bądź wykonującemu liczne zadania w stosunku do niepublicznych szkół artystycznych Centrum Edukacji Artystycznej wydaje się zasadne, zważywszy z jednej strony na efektywność wydatków publicznych i zaangażowania środków finansowych z budżetu państwa w taki sposób, aby ułatwiać dostęp do kształcenia artystycznego w tych regionach, w których sieć szkół artystycznych jest słabiej rozwinięta. Z drugiej zaś strony, ze względu na narastające problemy demograficzne, zasadne jest tworzenie nowych szkół w taki sposób, aby nie wpływać negatywnie na możliwości rekrutacyjne istniejących już szkół artystycznych danego typu. Racjonalny i skoordynowany rozwój szkolnictwa artystycznego, także w sektorze szkolnictwa niepublicznego, jest również konieczny ze względu na dostępność kadry dydaktycznej posiadającej wymagane kwalifikacje. W niektórych regionach dostrzegane są od lat trudności z zapewnieniem nauczycieli posiadających kwalifikacje do prowadzenia niektórych zajęć edukacyjnych artystycznych.

W ostatnich latach z niepokojem dostrzegane jest zjawisko tworzenia przez wyspecjalizowane podmioty kolejnych niepublicznych liceów sztuk plastycznych. Licea sztuk plastycznych to szkoły o pięcioletnim cyklu kształcenia, w których uczniowie realizują kształcenie artystyczne w zawodzie plastyk oraz kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego. Jak wspomniano powyżej, niepublicznym szkołom artystycznym realizującym kształcenie ogólne przysługują uprawnienia publicznych szkół artystycznych z dniem rozpoczęcia działalności, a zatem są one od samego początku dotowane z budżetu państwa. Są to szkoły o znaczącej kosztochłonności. Zgodnie z informacją Centrum Edukacji Artystycznej podstawowa kwota dotacji dla liceum sztuk plastycznych obowiązująca od 1 lipca 2026 r. to 37 713 zł na jednego ucznia, co w przeliczeniu na stawkę miesięczną daje 3 263 zł na każdego ucznia. Najczęściej niepubliczne licea sztuk plastycznych są zakładane przez ww. podmioty w miejscowościach, w których funkcjonują już szkoły publiczne tego typu.

Z uwagi na powyższe fakty w resorcie kultury rozważane są możliwości zmian legislacyjnych, w wyniku których założenie niepublicznej szkoły artystycznej oraz nadanie takiej szkole uprawnień publicznej szkoły artystycznej poprzedzane byłoby analizą zasadności z punktu widzenia dostępności do kształcenia artystycznego w danym zawodzie i istniejącej sieci szkół danego typu. Kwestie te musiałyby zostać uregulowane w przepisach ustawowych, jednak nie są obecnie przedmiotem prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Jak już wspomniano powyżej, Centrum Edukacji Artystycznej posiada uprawnienia do przeprowadzenia kontroli wydatkowania dotacji przez niepubliczne szkoły artystyczne. Kontrole dokonywane są w trybie przepisów o kontroli państwowej. Kontrole takie odbywają się w każdym roku budżetowym. W przypadku wykrycia nieprawidłowości organy prowadzące niepubliczne szkoły artystyczne są wzywane do zwrotu dotacji.

W załączeniu przekazuję wnioskowane przez senator Ewę Kaliszuk zestawienie danych dotyczących niepublicznych szkół artystycznych oraz ich dotowania z budżetu Państwa, przygotowane przez Centrum Edukacji Artystycznej.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/